

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертационен труд за присъждане на Образователната и научна степен „Доктор” в

Област на висше образование: 1. Педагогически науки, Професионално направление:

1.2. Педагогика, докторска програма „Специална педагогика“

на тема:

„МУЛТИСЕНЗОРНИ ТЕХНИКИ ЗА ПРЕПОДАВАНЕ НА АНГЛИЙСКИ ЕЗИК КАТО
ЧУЖД ПРИ ЛИЦА С ОБУЧИТЕЛНИ ТРУДНОСТИ“

Кандидат: Христиана Йоанис Дзану

Рецензент: доц. д-р Светослава Николова Съева, Югозападен университет „Неофит
Рилски“, гр. Благоевград

Научен ръководител: проф. д-р Пелагия Михайлова Терзийска

Рецензията е изготвена съгласно Заповед № 422/22.02.2024 г. на Ректора на ЮЗУ
„Неофит Рилски“.

1. Кратка биографична справка за кандидата

Докторант Христиана Дзану е родена на 03.12.1987 г. в Република Гърция. Данните от автобиографията ѝ свидетелстват за разнопосочен интерес в отделни области на науката, включително и в сферата на Специалната педагогика, които са удостоверени с документи за завършена образователна степен, в специалности като: „Английски език и лингвистика“, „Приложна психология“, „Лидерство и управление в образованието. Училищен мениджмънт и училищно управление“.

Докторант Дзану е вписала в автобиографичната си справка, че към месец февруари 2024 г. вече притежава докторска степен по Специална педагогика от ЮЗУ „Неофит Рилски“, визирайки настоящата процедура, която не е финализирана.

В периода 2013 г. – 2020 г. Христиана Дзану участва в 19 професионални обучителни курсове с различен хорариум и продължителност, които отново са в различни сфери.

Докторант Дзану декларира богат практически опит в преподаването на английски език като чужд.

2. Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата

Документацията на докторант Христиана Дзану се състои от: дисертация, автореферат и шест публикации.

Дисертационната разработка е представена в общ обем от 164 стандартни компютърни страници, като основният текст е разположен на 140 от тях.

В структурно отношение дисертацията се състои от резюме, увод, четири глави, изводи, приноси, библиографска справка, публикации по темата на дисертацията и 14 страници приложения. Списъкът с използваните литературни източници съдържа 138 заглавия на английски език. В текста са включени 13 таблици, като към таблица 5 се регистрират 23 вариации в табличен вид. За онагледяване са използвани и 21 графики и четири фигури, като номерацията на първата е заменена с погрешния номер „5.1.“ (стр. 64). Липсват графики под номера 4 и 5.

Текстът на дисертацията е разделен на две части, равнопоставени по обем: теоретична част, която включва първа, втора и трета глава и изследователска част, представена в четвърта глава.

В увода докторант Дзану посочва значимостта на направеното от нея изследване, описва целта, задачите и изследователските въпроси, които поставя, като подчертава актуалността на избраната от нея тематика.

В първа глава кандидатът разглежда обучителните трудности (ОТ) в качеството им на обособена категория лица със специални образователни потребности и предоставя кратка съдържателна характеристика на всяко отделно нарушение в областта. В допълнение включва някои от основните известни причини за появата на ОТ и техните видове: дислексия, дисортография, дискалкулия, дисанагнозия и дисграфия.

Втора глава е посветена на обучението на възрастни лица – посочват се: определенията за него, особеностите на възрастните учащи и съответните отговорни за

това инстанции. Докторантът прави обзор на обучителните практики на възрастни хора в Европа.

В трета глава се описват моделите на обучение, стиловете на учене и преподаването на английския език като чужд. Главата завършва с описание на мултисензорните техники за учащи с ОТ.

Четвърта глава съдържа описание на изследването и резултатите от него. Участници в проучването са лица с ОТ, обучавани в училища „Втори шанс“. С цел провеждане на изследването, докторант Дзану създава „Мултисензорен метод за обучение по четене“ на английски език като чужд за учащи с ОТ (стр. 64), който се състои от пет нива.

Оформени са четири изследователски хипотези.

Както докторантът посочва, методът е насочен към развиване на способността за четене при учащи с дислексия, като този факт следва да бъде отразен в заглавието на дисертацията и да се приложи към същата категория в изследователската част на разработката.

Методът е тестван със седем учащи, които представляват пилотна изследователска група. След това той се прилага при експериментална група от 12 учащи, чиито резултати се съпоставят с равна на брой група учащи, които представляват контролна група. Общият брой на участниците е 24. Възрастовият диапазон на участниците в извадката е: 18 г. - 60 г.

Дисертационната разработка завършва с изводи и приноси.

Авторефератът, във варианта му на английски език, е с обем от 47 страници, а на български език е разположен на 52 страници. В съдържателно отношение текстът му отразява дисертационната разработка.

Публикациите по темата на дисертацията са шест на брой, всичките на гръцки език, публикувани под самостоятелното авторство на докторанта в три сборници с доклади от три национални конференции в Гърция, по протежение на тригодишното обучение на докторанта, както следва: 2021 г. (2 бр.), 2022 г. (2 бр.) и 2023 г. (2 бр.).

3. Приноси

Приносите на кандидата могат да се обобщят по следния начин:

- Теоретично обогатяване на разработките в областта на обучението по английски език като чужд за възрастни учащи с ОТ;
- Разработване и апробиране на „Мултисензорен метод за преподаване на четене“, като част от процеса на обучение по английски език като чужд за възрастни учащи с ОТ;
- Експериментално доказване на факта, че използването на „Мултисензорния метод за преподаване на четене“ е ефективен начин за развиване на умения за четене при усвояване на английски език като чужд за възрастни учащи с ОТ.

4. Критични бележки и препоръки

- В дисертационната разработка се регистрира обособяването на три качествено различни една от друга целеви групи, а именно:
 - 1) съгласно темата на дисертацията, докторантът следва да работи с възрастни със „специфични обучителни трудности“ (*“special learning disabilities - SLD”*);
 - 2) съгласно описаният експеримент, авторът прилага Мултисензорен метод за учащи с „дислексия“ (*“dyslexia”*);
 - 3) съгласно описаните две изследователски групи – експериментална и контролна, включените в тях участници са със „специални образователни потребности“ (*“special educational needs - SEN”*) – таблица 8, стр. 114.
- Включените в текста графики следва да се съпътстват от анализ на онагледените в тях данни (стр. 101-104, стр.109-113, стр.121-124);
- Темата на дисертацията следва да кореспондира със съдържанието на теоретичната и на експерименталната част на разработката;
- Целевата група и на теоретичната, и на експерименталната част на дисертационната разработка следва да бъде една и съща;
- Участниците в експерименталната част на разработката следва да са със същото нарушение, като това, обявено и в темата, и в теоретичната, и в експерименталната част на дисертацията.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предложеният за рецензиране дисертационен труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Докторант Христиана Дзану притежава необходимите теоретични знания и умения в разработваната научна област.

Вследствие описаните по-горе характеристики на кандидата и неговия труд, давам своята положителна оценка за разработената дисертация и предлагам на Научното жури да присъди Образователната и научна степен „Доктор“ на Христиана Йоанис Дзану в Област на висше образование 1. Педагогически науки, Професионално направление 1.2. Педагогика.

26.03.2024 г.
гр. Благоевград

Рецензент:



(доц. д-р Светослава Съева)

R E V I E W

of PhD thesis for awarding the educational and scientific degree “Doctor” in Area of higher education: Pedagogical sciences, Professional field: 1.2. Pedagogy,
PhD programme in Special pedagogy
on the topic of:

„MULTISENSORY TECHNIQUES IN TEACHING ENGLISH AS A FOREIGN
LANGUAGE FOR ADULTS WITH SPECIAL LEARNING DISABILITIES“

Applicant: Christianna Ioannis Tzanou

Reviewer: Assoc. Prof. Svetoslava Saeva, PhD, South-West University “Neofit Rilski”,
Blagoevgrad, Bulgaria

Supervisor: Prof. Pelagia Terziyska, PhD

This review is prepared in accordance with Order № 422/22.02.2024 of the Rector of South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad, Bulgaria.

1. Brief biographical details of the applicant

Doctoral student Christianna Tzanou was born on 03.12.1987 in the Republic of Greece. The data from her autobiography testify to her diverse interest in different fields of science, including in the field of Special Pedagogy, all of which are certified by documents for a completed educational degree, in specialties such as: "English Language and Linguistics", "Applied Psychology", "Leadership and governance in education. School management and school governance".

Doctoral student Tzanou has stated in her autobiography that as of February 2024 she already holds a doctorate degree in Special Pedagogy from South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad, Bulgaria, referring to the current procedure, which has not been completed yet.

In the period 2013 - 2020, Christianna Tzanou participated in 19 professional training courses of different duration, which were again in different fields.

Doctoral student Tzanou declares her rich practical experience in teaching English as a foreign language.

2. Characteristics of the candidate's scientific and scientific-applied production

The documentation of the doctoral candidate Christianna Tzanou contains the following scientific works: a dissertation, an abstract six publications.

The dissertation thesis is presented in a total volume of 164 standard computer pages, with the main text located on 140 of them.

Structurally, the dissertation consists of an abstract, an introduction, four chapters, conclusions, contributions, references, publications on the topic of the dissertation, and 14 pages of appendices. The list of references contains 138 authors in English. Thirteen tables are included in the text, and 23 variations are registered of table 5. Twenty-one graphs and four figures were also used for visual presentation of the data. The numbering of the first one was replaced by the wrong number "5.1." (p. 64). Graphics under numbers 4 and 5 are missing.

The text of the dissertation is divided into two parts, equal in volume: a theoretical part, which includes the first, second and third chapters, and a research part, presented in the fourth chapter.

In the introduction, applicant Tzanou points out the significance of the research she has conducted, describes the purpose, tasks and research questions she poses, emphasizing on the relevance of the topic she has chosen.

In the first chapter, the candidate examines special learning disabilities (SLD) as a separate category of persons with special educational needs and provides a brief substantive description of each disorder the field. In addition, it includes some of the main known causes of SLD and their types: dyslexia, dysortography, dyscalculia, dysanagnosia and dysgraphia

The second chapter includes information on the education of adults - the following are indicated: its definitions, the characteristics of adult learners and the relevant authorities responsible for this. The candidate reviews the educational practices of adult education in Europe.

The third chapter describes learning models, learning styles and details in teaching English as a foreign language. The chapter concludes with a description of multisensory techniques for SLD learners.

The fourth chapter contains a description of the research and its results. Participants in the study are persons with SLD, educated in "Second Chance" schools. In order to conduct the

research, the applicant created a "Multisensory Reading Instruction Method" in English as a Foreign Language for learners with SLD (p. 64), which consists of five levels.

Four research hypotheses are formulated.

As the doctoral student points out, the method she designed and tested is aimed at developing the reading ability of students with dyslexia, and this fact should be reflected in the title of the dissertation and applied to the same category in the research part of the development. The method was tested with seven learners who constituted a pilot study group. It is then applied to an experimental group of 12 learners whose results are compared with an equal in number group of learners who represent a control group. The total number of participants is 24. The age range of the participants in the sample is: 18 years - 60 years.

The dissertation thesis ends with conclusions and contributions.

The abstract, in its English version, has a volume of 47 pages, and in Bulgarian it is presented on 52 pages. In terms of contents, its text reflects the text of the dissertation..

The publications on the topic of the dissertation are six, all in Greek, published under the sole authorship of the applicant in three proceedings from three national conferences in Greece, along the three-year training of the candidate, as follows: 2021 (2 publications), 2022 (2 publications) and 2023 (2 publications).

3. Contributions

The candidate's contributions can be summarized as follows:

- Theoretical enrichment of the data base in the field of teaching English as a foreign language for adult learners with SLD;
- Development and testing of a "Multisensory Method for Teaching Reading" as part of the learning process of English as a foreign language for adult learners with SLD;
- Experimentally proven the fact that the use of "Multisensory Method of Teaching Reading" is an effective way to develop reading skills in the acquisition of English as a foreign language for adult learners with SLD.

4. Critical notes and recommendations

- In the dissertation development, the identification of three qualitatively different target groups is registered, namely:
 - 1) According to the topic of the dissertation, the applicant should work with adults with "*special learning disabilities - SLD*";

2) According to the described experiment, the author applies the Multisensory Method for students with "*dyslexia*" ("*dyslexia*");

3) According to the described two research groups - experimental and control, the participants included in them have "*special educational needs - SEN*" - table 8, page 114.

- The graphs included in the text should be accompanied by an analysis of the data shown in them (pp. 101-104, pp. 109-113, pp. 121-124);
- The topic of the dissertation should correspond to the content of the theoretical and the experimental part of the thesis;
- The target group of both the theoretical and the experimental part of the dissertation must be the same;
- The participants in the experimental part of the development must have the same disorder as the one announced in the topic, and in the theoretical and experimental part of the dissertation.

CONCLUSION

The dissertation proposed for review meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB), the Regulations for the Implementation of the LDASRB and the relevant Regulations of "Neofit Rilski" University. Applicant Christianna Tzanou possesses the necessary theoretical knowledge and skills in the field.

Thus, due to the characteristics of the candidate and her work described above, I give my positive assessment for the dissertation and I propose to the Scientific Jury to award the educational and scientific degree "Doctor" to Christianna Ioannis Tzanou in Higher Education Area 1. Pedagogical Sciences, Professional Direction 1.2 . Pedagogy.

26th of March 2024
Blagoevgrad, Bulgaria

Reviewer: 
(Assoc. Prof. Svetoslava Saeva, PhD)